

Aan
de gemeenteraad

Datum 28 maart 2023
Zaaknummer 2023-0042699
Betreft Uitvoeringsplan 2023 Balanceren in de Biesbosch

Vergadering van Portefeuillehouder: Tanja de Jonge
Begrotingsprogramma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht
Kernteam/Opgave: Ruimtelijke Kwaliteit - Ruimtelijke Projecten & Realisatie
Auteur: Jelle van Gogh
E-mail: jj.van.gogh@dordrecht.nl
Verantwoordelijke:
Openbaar: Ja

Raadsinformatiebrief

Wat is de aanleiding om deze informatie kenbaar te maken?

Vorig jaar heeft u de Visie Balanceren in de Biesbosch vastgesteld. Met deze Visie spraken we af om elk jaar met het Biesboschnetwerk een uitvoeringsplan te maken met activiteiten die bijdragen aan het behouden en versterken van de Biesbosch voor toekomstige generaties. In deze brief leest u over het plan voor 2023.

In 2023 gaan we met verschillende activiteiten werken aan de balans in de Biesbosch. In het plan verdelen we deze activiteiten in drie categorieën; (1) activiteiten vanuit de Samenwerkingsovereenkomst Biesbosch (2) projecten vanuit het Biesboschnetwerk (3) lopende projecten die bijdragen aan de Visie Balanceren in de Biesbosch.

Wat is de te delen informatie?

De gemeenten Altena, Dordrecht en Drimmelen en Staatsbosbeheer ondertekenden in februari 2020 de nieuwe bestuurlijke samenwerking voor de Biesbosch. De nieuwe samenwerking maakt ruimte voor een publiek-private samenwerking van Staatsbosbeheer en de drie Biesboschgemeenten met een breed netwerk van betrokken partijen in het hele Biesbosch gebied.

Deze partijen hebben een Biesboschregisseur aangesteld met de taak om het Biesboschnetwerk te versterken, en in dit netwerk activiteiten tot ontplooiing te brengen. Welke activiteiten passen binnen deze samenwerking staat omschreven in de Visie Balanceren in de Biesbosch, die ook samen met het Biesboschnetwerk tot stand is gebracht.

De Visie Balanceren in de Biesbosch beschrijft zes thema's:

1. Regulering en toezicht/handhaving.
2. Belangenbehartiging en omgevingsmanagement.
3. Recreatie en toerisme.
4. Bezoekersmanagement.
5. Communicatie en marketing.
6. Educatie.

De Visie Balanceren in de Biesbosch gaat in op de onderwerpen waar de partners in het Biesboschnetwerk aan werken. Uitgangspunt hierbij is dat elke partij de eigen bevoegdheden

behoudt en samenwerkt waar dat meerwaarde heeft of noodzakelijk is. Bestaande rechten van partners in de netwerksamenwerking worden gerespecteerd en blijven waar mogelijk behouden.

Het beheer van het Natura 2000-gebied blijft bijvoorbeeld de verantwoordelijkheid van Staatsbosbeheer en valt buiten de netwerksamenwerking. Ook wonen en werken in en rond de Biesbosch valt buiten de directe focus. De kaders hiervoor worden bepaald door de individuele gemeenten in hun omgevingsvisie en omgevingsplan.

Uitvoeringsplan 2023 Balanceren in de Biesbosch

Zoals gezegd in de inleiding baseert de samenwerking zich op basis van eigen bevoegdheid en komt tot stand wanneer door de partijen meerwaarde wordt gezien. Dit maakt dat er verschillende activiteiten worden ontplooid in wisselende samenwerkingsverbanden.

Om u desondanks meer inzicht te geven in het plan voor volgend jaar kun je de activiteiten indelen in drie categorieën:

1. SOK-activiteiten

De afkorting SOK staat voor de samenwerkingsovereenkomst die gesloten is tussen de gemeente Altena, Dordrecht, Drimmelen en Staatsbosbeheer. Daarbij is afgesproken samen met het Biesboschnetwerk aan de slag te gaan. Maar sommige activiteiten zijn gerelateerd aan wettelijke taken en bevoegdheden waarbij een overheidspartij een regisserende rol dient te hebben. Dit is het geval bij het maken van afspraken of beleid op het gebied van het regelgeving, handhaving en vergunningverlening. Maar hieronder valt ook de inzet van de Biesboschregisseur op het gebied van belangenbehartiging en omgevingsmanagement ten behoeve van het Nationaal Park de Biesbosch.

2. Biesboschnetwerk-projecten

Bij de andere vier thema's zoals opgesomd in de inleiding ligt een gezamenlijke opgave in het Biesboschnetwerk. Voor de zomer is bij vertegenwoordigers van belangengroepen de uitvraag gedaan om hun plannen voor 2023 kenbaar te maken. Vier partijen pakken deze handschoen op en gaan met een project aan de slag, waarbij gemeenten en Staatsbosbeheer waar nodig faciliteren, bijvoorbeeld in gesprekken met andere overheidspartijen. In veel gevallen zal op enig moment nog een bekostiging moeten worden gezocht voordat tot uitvoering kan worden overgegaan.

3. Lopende projecten die bijdragen aan de Visie Balanceren in de Biesbosch

De projecten van het Biesboschnetwerk samen met de SOK-activiteiten vormen het uitvoeringsplan 2023 Balanceren in de Biesbosch. Maar in 2023 werken partijen in het netwerk ook aan andere projecten die een bijdrage leveren aan het beschermen en beleefbaar houden van de Biesbosch, bijvoorbeeld door het verhogen van het voorzieningenniveau in de schil. Vanuit het uitvoeringsplan volgen we samen met de vertegenwoordigers van de belangengroepen deze projecten, en leveren een bijdrage wanneer deze van meerwaarde is.

SOK-activiteiten

In 2023 zal gewerkt worden aan de Biesboschverordening en het vervolg geven aan de beide dienstverleningsovereenkomsten voor respectievelijk coördinatie integrale veiligheid en vergunningen & ontheffingen. We gaan de beschikbare data verzamelen om het recreatief gebruik van de Biesbosch omliggende gebieden (de schil) te kunnen monitoren.

Daarnaast zullen de gedeputeerden van de provincies uitgenodigd worden om het Nationaal Park de Biesbosch te bezoeken na installatie van de nieuwe colleges van Gedeputeerden Staten. De Biesboschregisseur zal het Nationaal Park de Biesbosch vertegenwoordigen bij het Samenwerkingsverband Nationale Parken en de ontwikkeling van beleidsprogramma ten aanzien van Nationale Parken. Ook zal de Biesboschregisseur met het netwerk gesprekken voeren over de meerwaarde van het zijn van een Nationaal Park.

Biesboschnetwerk-projecten

Afmeervoorziening opknappen

De Biesboschfederatie wil een bijdrage leveren aan het opwaarderen van de watersportvoorzieningen in de Biesbosch. Zij gaan werken aan een voorstel om als start één afmeervoorziening op een duurzame wijze op te knappen en afspraken te maken voor het meerjarig onderhoud. Binnen het project valt ook het zoeken naar bekostiging, bijvoorbeeld door aanvraag van subsidie. Mocht dit project tot een positief resultaat leiden kan gekeken worden of een volgende voorziening op eenzelfde manier kan worden aangepakt.

Gezamenlijke subsidieaanvraag verduurzamen bedrijfsmatige vloot

Bij een bijeenkomst voor varende ondernemers begin 2022 zagen een groot aantal aanwezigen de meerwaarde van het aanbieden van elektrisch varen, aangezien dit de natuurbeleving verbetert en inspeelt op de noodzaak om uitstoot fossiele brandstof te verminderen. Maar zij zien niet altijd de mogelijkheid om de volledige investering door te rekenen aan hun gasten bij bestaande vaartuigen.

Daarnaast zijn er technische en logistieke zaken die nader onderzoek met zich meebrengen. HISWA-RECRON gaf daarop aan dat er subsidiemogelijkheden zijn, en zij graag met een gezamenlijke aanvraag willen meewerken. In 2023 willen HISWA-RECRON samen met de Biesboschregisseur en de gemeenten in de Biesbosch verder verkennen of een dergelijke aanvraag met voldoende deelnemers kan worden opgezet en welke subsidie dan het beste past.

Strandje zuidzijde Amer

Recreatief Drimmelen wil een inspanning leveren om de toenemende druk op de Biesbosch te verminderen door een strand te ontwikkelen aan de zuidkant van de Amer. In gesprekken met belanghebbenden willen zij in 2023 de mogelijkheden hiertoe verkennen, gemeente Drimmelen zal hierbij een actieve rol nemen. Wanneer een geschikte plaats en benodigde toestemming kan worden verkregen valt ook het verkrijgen van middelen voor de realisatie tot dit project.

Samenwerking bezoekersmanagement

Een coalitie van partijen uit het Biesboschnetwerk ziet meerwaarde in een samenwerking op het gebied van bezoekersmanagement. Ter voorbereiding van het jubileumjaar Sint-Elisabethsvloed is een afstemmingsplatform ontstaan tussen Beleef de Biesbosch (vertegenwoordiging van verschillende VVV's rondom de Biesbosch), het Biesbosch MuseumEiland en de gemeenten Altena, Dordrecht, Drimmelen en Geertruidenberg. De samenwerking bevalt goed en gezamenlijk willen zij in 2023 een trekkersrol vervullen voor activiteiten op het gebied van bezoekersmanagement.

Zij zien verschillende stappen voor ogen waarbij telkens in de breedte van het Biesboschnetwerk gewerkt wordt aan het spreiden van bezoekers in plaats, tijd en activiteit. Uitgangspunt is daarbij de Visie Balanceren in de Biesbosch met aandacht voor de samenhang tussen de activiteiten.

Lopende projecten die bijdragen aan de Visie Balanceren in de Biesbosch

Hieronder valt een schakering van verschillende ontwikkelingen met betrekking tot de Biesbosch. Ambitie is om deze projecten te volgen, om zo kansen te benutten waar onze samenwerking van meerwaarde kan zijn.

Dat kan allereerst natuurlijk bij de pilot zwerfafval waar Staatsbosbeheer samen met Rijkswaterstaat, provincie Noord-Brabant, gemeente Altena, gemeente Dordrecht, gemeente Drimmelen en Waterschap Rivierenland aan werkt.

Per gemeente leveren deze projecten in 2023 een bijdrage aan de Visie Balanceren in de Biesbosch:

<i>Gemeente Altena</i>
Visie Noordwaard: Verkennen welke recreatieve mogelijkheden en natuurversterkende maatregelen samengaan met de andere functies van dit gebied.
<i>Gemeente Dordrecht</i>
Dagrecreatieterrein Nieuwe Dordtse Biesbosch: schetsontwerp maken met belanghebbenden en deze voorleggen aan de stad.
Merwedeheuvel: Verdere recreatieve en sportieve inrichting van voormalig afvalstort en oplevering aan gemeente Dordrecht.
<i>Gemeente Drimmelen</i>
Gat van de Ham: Verkennen mogelijkheden recreatieve ontwikkeling.
Toegankelijk maken Hofmansplaat: Door uitbreiden excursieaanbod en aanpassingen doen ten behoeve van bezoekers.
Driehoeksveer: Haalbaarheidsonderzoek naar driehoeksverbinding Geertruidenberg, Biesbosch

MuseumEiland en Drimmelen.
<i>Andere ontwikkelingen die betrekking hebben op de Biesbosch</i>
Wens van Rijkswaterstaat om de Hel- en Zuilespolder in te richten als getijdengebied ten behoeve van de waterkwaliteit.
Nationaal Programma Landelijk Gebied: Gebiedsaanpak provincies om voor 2030 natuur te versterken, waterkwaliteit te verbeteren, meer te doen aan klimaatverandering en stikstofdepositie te verlagen.
Actualiseren van Natura 2000-beheerplan: provincie Noord-Brabant trekt dit proces, natuurdoelen vallen ook binnen de focus van het Nationaal Programma Landelijk Gebied.

Communicatie

Het Biesboschnetwerk kent maandelijks een koffiemoment, meestal digitaal, waarin vragen gesteld kunnen worden en men onderling informatie kan uitwisselen. Meer dan 200 personen, enerzijds werkzaam bij de betrokken partners, maar ook andere belanghebbenden zoals vanuit verenigingen en stichtingen, ontvangen een aantal keer per jaar een nieuwsbrief waarin de ontwikkelingen binnen het Biesboschnetwerk worden gedeeld. Iedereen die het Biesboschnetwerk wil volgen, kan zich voor deze nieuwsbrief aanmelden via de Biesboschregisseur. Zowel bij het koffiemoment als bij de nieuwsbrief zal aandacht besteed worden het uitvoeringsplan voor 2023.

Gerelateerde Moties

Bij de behandeling van de visie Balanceren in de Biesbosch is er ingestemd met een tweetal moties. De aard van deze moties en/of het proces wat hier aan vast zit maakt dat deze moties nog niet geheel afgehandeld zijn. Deze raadsinformatiebrief wordt ook gebruikt om kort toe te lichten wat de status is rondom deze twee moties.

M4 Motie Balanceren in de Biesbosch

In deze motie wordt het college verzocht:

- met provincies, Staatsbosbeheer en belanghebbenden in overleg te treden over de verdere ontwikkeling en beheer van het gebied;
- er daarbij met kracht op aan te dringen dat versterking van natuur en biodiversiteit in het Natura 2000-gebied de Biesbosch een randvoorwaarde is;
- daarbij na te doen gaan wat de voor- en nadelen van procesnatuur/verlanding zijn voor biodiversiteit, ecologische verbinding, cultuurhistorische kwaliteit en natuurbeleving/recreatie;
- en te vragen om beleid om extra recreatieve toestroom naar het gebied te beheersen.

Het is een van de basisdoelstellingen van de samenwerkingen in de Biesbosch om afstemming te vinden op beheer zaken en ontwikkelingen in en rond het natuurgebied. Op bestuurlijk niveau ziet de provincie geen directe rol voor zich in deze samenwerking, zij worden betrokken gehouden door hen op aparte momenten uit te nodigen. Op ambtelijk niveau weten de organisaties elkaar te vinden en wordt er op diverse onderwerpen samengewerkt. Na de verkiezingen doet zich een geschikt moment voor om bij de nieuwe provinciebestuurders de gemeentelijke belangen in en rond de Biesbosch weer kenbaar te maken.

Versterking van natuur en biodiversiteit in Natura 2000-gebieden is een uitgangspunt voor het opstellen van het komende beheerplan van de provincie. Om hier invulling aan te geven wordt er door de provincie gewerkt aan een natuurdoelen analyse. Resultaten hiervan laten zien dat er met zorg gekeken moet worden naar hoe we met het natuurgebied moeten gaan. Procesnatuur is een term waarmee bedoeld wordt om het niet ingrijpen in de natuurlijke processen in het dynamische getijdengebied van de Biesbosch. Deze term wordt in het huidige beheerplan niet direct gebruikt maar is vaak al wel de huidige aangehouden lijn. Het nieuwe beheerplan wordt nog volop aan gewerkt. Bij dit proces zullen we ook als gemeente aangehaakt zijn waarin we de in de motie benoemde onderwerpen zullen aandragen.

Betreft het beleid om extra recreatieve toestroom naar het gebied te beheersen heeft de provincie het Recreatieperspectief Zuid-Holland 2030 gedeeld. In dit stuk wordt het verschil tussen natuurgebieden en recreatiegebieden aangestipt, en wordt er gesproken over het uitbreiden van de recreatieve voorzieningen en het vormgeven van bezoekersmanagement zodat de juiste doelgroep op de juiste plaats terecht komt. Daarnaast is er vanuit de bestuurlijke samenwerking in de Biesbosch en het Biesboschnetwerk ook aandacht voor dit onderwerp. Hier wordt gekeken naar hoe dit onderwerp gezamenlijk opgepakt kan worden.

M3A Motie Borg de rust in de Biesbosch

In deze motie wordt het college verzocht:

- te onderzoeken waar in het gemeentelijke beleid kansen liggen voor een betere borging van de broedrust van de in de Biesbosch levende dieren;
- hierbij in ieder geval de beleidsterreinen groenbeheer, recreatie, evenementen, en vergunningverlening, toezicht en handhaving kritisch te beschouwen;
- de raad voor het zomerreces 2023 te informeren over de resultaten.

Voor de inhoudelijke behandeling van deze motie is er gekozen om dit als onderwerp mee te nemen binnen de evaluatie van het dierenbeleid waar verschillende beleidsvelden vertegenwoordigd zullen zijn. Deze evaluatie staat gepland in Q2 van 2023. Hierop aansluitend zal de raad worden geïnformeerd over de resultaten.

Hoe verder na deze raadsinformatiebrief?

Deze raadsinformatie is tot stand gekomen binnen het Biesboschnetwerk en met instemming van de genoemde partijen, en zal gelijktijdig aan de drie colleges aangeboden worden, voor verzending naar hun raad. De inzet binnen de samenwerking in de Biesbosch zal worden voortgezet in lijn met de visie Balanceren in de Biesbosch. Begin 2024 zal uw raad weer geïnformeerd worden over de daaruit volgende plannen en activiteiten.

Welke kosten zijn verbonden aan het proces?

De inzet van de Biesboschregisseur wordt bekostigd middels de bijdragen van de gemeente Altena, Dordrecht en Drimmelen. Staatsbosbeheer levert vanaf 2023 geen financiële bijdrage meer aan de inzet van de Biesboschregisseur, omdat deze kosten niet gedekt zijn vanuit de SNL-gelden die zij ontvangt voor het beheer van de Biesbosch. Met die reden zal de inzet van de Biesboschregisseur bijgesteld worden van 24 naar 18 uur per week. Deze inzet is toereikend voor geschetste activiteiten, de trekkersrol is per activiteit aan de partners onderverdeeld in werkafspraken. De inzet van Staatsbosbeheer binnen de SOK is vooral ambtelijke inzet.

Elk van de Biesboschnetwerk-projecten heeft een trekker uit het netwerk, die dat of vrijwillig, of binnen zijn bestaande werkzaamheden kan uitvoeren. Voor de uitvoering van de projecten zijn geen middelen opgenomen. Dekking moet worden gezocht binnen de begroting c.q. subsidies of additionele financiering.

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

[Gebiedsvisie Biesbosch - Balanceren in de Biesbosch](#)

Het college van Burgemeester en Wethouders

secretaris

burgemeester